

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6
Instructional Leadership of Administrators Affecting on Academic Affairs
Administration in school under the Office of Nakhon Ratchasima Primary
Educational Service Area 6

ญาณิสา สมอเพื่อน^{1*} และบรรจบ บุญจันทร์²
Yanisa samorphan^{1*} and Bunjob Boonchan²

^{1*,2}สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา 30000
^{1*,2}Educational Administration Department, Graduate School, Nakhon Ratchasima Rajabhat University,
Nakhon Ratchasima 30000, Thailand.

^{1*}Corresponding Author, E-mail : yanisa.s0103@gmail.com

Received: 21 January 2023, Revised: 2 May 2023, Accepted: 8 June 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน 2) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 3) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยใช้วิธีการวิจัยแบบเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ จำนวน 192 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวัดประเมินผลการเรียนการสอน 2) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ และด้านการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา มีอิทธิพลร่วมกันต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยด้านที่มีอิทธิพลสูงสุด คือ ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างด้านเหล่านี้กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน เป็น .676 และสามารถอธิบายความแปรปรวนการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6 ได้ร้อยละ 45.7

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ, ภาวะผู้นำทางวิชาการ, การบริหารงานวิชาการ, โรงเรียนประถมศึกษา

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the academic affairs of the school, 2) to study the instructional leadership of school administrators, and 3) to study the instructional leadership of school administrators affecting the academic affairs of the school under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 6. It was a quantitative research. The sample consisted of 192 school administrators and academic teachers which were obtained by stratified random sampling. The sample size was determined by Krejcie and Morgan's Table. The research instrument was a questionnaire. The statistics were frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis. The results showed that; 1) Academic affairs of the school, as a whole and each aspect was at the highest level. And when considering each aspect, it was found that most were at the highest level. The aspect with the highest average was teaching and learning evaluation. 2) Instructional leadership of school administrators, as a whole and each aspect was at the highest level. The highest average was the promotion of professional development. 3) Instructional leadership on providing an atmosphere that promotes learning, promotion of professional development, and in terms of setting goals of educational institutions, there was a mutual influence on the academic administration of schools under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 6 with a statistical significance at the .05 level. The aspect that had the greatest influence was the aspect of setting the atmosphere that promotes learning. The correlation coefficient between these aspects and the academic affairs of schools under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 6 was .676. These aspects could explain 45.7% of the variance in academic affairs of schools under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 6.

Keywords: Leadership, Instructional leadership, Academic affairs, Primary school

1. บทนำ

ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 ทำให้ทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม และพฤติกรรมของประชากรที่ปรับเปลี่ยนไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ รวมทั้งระบบการศึกษาที่ยังมี ปัญหาหลายประการ จากผลการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยในช่วงที่ผ่านมาพบว่า ประเทศไทย ประสบความสำเร็จในหลายเรื่องและมีอีกหลายเรื่องที่ยังเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน ทั้งใน เรื่องคุณภาพการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมาก และต่ำกว่าหลายประเทศในแถบเอเชีย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) เรื่องประสิทธิภาพของการ จัดการเรียนการสอน และเรื่องการบริหารจัดการของสถานศึกษา จากปัญหาโครงสร้าง บทบาทและการบริหาร

จัดการการศึกษาที่ไม่เป็นระบบ ขาดความชัดเจน ส่งผลให้ระบบการบริหารจัดการศึกษาขาดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ส่งผลต่อคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและคุณภาพผู้เรียน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้แบ่งการบริหารงานในสถานศึกษา ออกเป็น 4 งาน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ซึ่งการบริหารงานวิชาการ เป็นงานหลักของสถานศึกษา เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดที่จัดขึ้นในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา จึงต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความชำนาญ มีความรู้ความสามารถในการอำนวยความสะดวก ตลอดจนการติดตามกำกับดูแลการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) การบริหารจัดการงานวิชาการของสถานศึกษาให้สำเร็จ จะต้องมีการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทสถานศึกษา จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการเรียนการสอนและติดตามประเมินผลและปรับปรุงให้มีคุณภาพ การจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมอันพึงประสงค์ การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน การส่งเสริมให้บุคลากรมีการผลิตและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี มีการวัดประเมินผลการเรียนการสอน เพื่อทดสอบความรู้ ความสามารถและพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตร เน้นการประเมินตามสภาพจริง และดำเนินการนิเทศตามแผนการนิเทศการศึกษา เพื่อติดตาม ช่วยเหลือ ปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนของครูให้มีคุณภาพ เพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมาย

จากวิสัยทัศน์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ที่กำหนดไว้ว่า “มุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายหลัก คือ การยกระดับคุณภาพการศึกษา จากวิสัยทัศน์และเป้าหมายหลักของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ พัฒนาระบบการบริหารจัดการแบบ บูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้เรียนเป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสาธารณะและรับผิดชอบต่อ สังคม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6, 2564) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะ ทำการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6

2.2 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

2.3 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6

3. สมมติฐาน

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

4. แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 แนวคิดทฤษฎี

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ จากแนวคิดของนักวิชาการและนักวิจัยหลายท่าน เช่น (รุจิรี ภูสาระ และจันทราณี สงวนนาม, 2545 : รุ่ง แก้วแดง, 2545 : กมล ภูประเสริฐ, 2548 : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550 : สมาน อัสวภูมิ, 2553 : รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ, 2555 : ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์, 2556 : สุริย์พร ฟากพื้น, 2561 : ชลนิชา ศิลาพงษ์, 2564 : Kimbrough and Nunery, 1988) จากนั้นผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ และทำการคัดเลือกขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ที่มีความถี่สูงตั้งแต่ 6 ขึ้นไป เพื่อเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยขอบข่าย 5 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 3) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 4) การวัดประเมินผลการเรียนการสอน 5) การนิเทศการศึกษา และผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ จากแนวคิดของนักวิชาการและนักวิจัยหลายท่าน เช่น (รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ, 2551 : ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553 : ไชยา ภาวะบุตร, 2555 : Hallinger and Murphy, 1985 : Krug, 1992 : McEwan, 1998 : Weber, 2002) จากนั้นผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ และทำการคัดเลือกองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ ที่มีความถี่สูงตั้งแต่ 5 ขึ้นไป เพื่อเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 1) การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา 2) การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 3) การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วรรณกร โชมขุนทด (2562) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1.) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การกำหนดพันธกิจ รองลงมาคือ การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน การติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนการจัดการหลักสูตร และการนิเทศการสอน ตามลำดับ 2.) ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสูงสุดได้แก่ การมีจุดหมายร่วมกัน บรรยากาศการเรียนรู้ และการเรียนรู้ ตามลำดับ 3.) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 มีค่าเท่ากับ .843 ($r = .843$)

เศรษฐพงศ์ นันทวิงค์ (2563) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตตอยสามหมื่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 จากการศึกษาพบว่า 1.) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา รวมเฉลี่ยและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุด คือ ด้านการวางแผน รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการด้านความรู้ความสามารถ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ และน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการนิเทศ 2.) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา รวมเฉลี่ยและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน, ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ, ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 3.) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง ($r = 0.816$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5. วิธีดำเนินการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำนวน 362 คน

กลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำนวน 192 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie and Morgan (1970) กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยใช้ตำแหน่งเป็นชั้นภูมิในการสุ่มแบ่งชั้น ต่อจากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำแนกเป็นขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 3) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 4) การวัดประเมินผลการเรียนการสอน 5) การนิเทศการศึกษา ตอนที่ 3

แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย 3 ด้าน 1) การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา 2) การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ 3) การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้

5.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความถูกต้องของรูปแบบและความถูกต้องของภาษา และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดและนำเสนอแบบสอบถามตามที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะนำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (1990) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ตอนที่ 2 การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มีค่าความเชื่อมั่นโดยรวม เท่ากับ .960 แบบสอบถาม ตอนที่ 3 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นโดยรวม เท่ากับ .960

5.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

5.4.1 ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาถึงผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 6 เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 6 จำนวน 192 คน

5.4.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 6 พร้อมด้วยแบบสอบถามและ QR Code เพื่อขอความอนุเคราะห์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ Google Forms ผ่านระบบ AMSS++ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 6

5.4.3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามที่ได้กลับคืนทางออนไลน์ ในกรณีที่ได้รับแบบสอบถาม ไม่ครบ ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อประสานเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

5.4.4 ผู้วิจัยพิจารณาความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (SPSS) โดย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยสถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ตอนที่ 2 การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 6 สถิติที่ใช้

ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ตอนที่ 3 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6 สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และหาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 6 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson (Pearson's product moment correlation)

6. ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำนวน 192 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
1. ผู้บริหารสถานศึกษา	89	46.40
2. ครูวิชาการ	103	53.60
รวม	192	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูวิชาการ จำนวน 103 คน คิดเป็น ร้อยละ 53.60 และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 46.40

6.1 การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 นำเสนอดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยภาพรวมและรายด้าน

องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.60	0.43	มากที่สุด
2. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.59	0.38	มากที่สุด
3. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.41	0.50	มาก
4. การวัดประเมินผลการเรียนการสอน	4.62	0.39	มากที่สุด
5. การนิเทศการศึกษา	4.57	0.52	มากที่สุด
รวม	4.57	0.36	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.36) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า
ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การวัดประเมินผลการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.62$,
S.D. = 0.39) รองลงมา คือ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.43) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
ที่สุด คือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.50)

**6.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต 6**

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต 6 นำเสนอดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา	4.57	0.53	มากที่สุด
2. การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ	4.63	0.42	มากที่สุด
3. การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้	4.58	0.49	มากที่สุด
รวม	4.60	0.43	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.43)
และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การส่งเสริม
ให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.42) รองลงมา คือ การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้
($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.49) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.57$,
S.D. = 0.53)

6.3 ผลการวิเคราะห์การพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ถดถอยภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์การถดถอยจากคะแนนดิบไม่ปรับมาตรฐาน (b)	สัมประสิทธิ์การถดถอยจากคะแนนมาตรฐาน (β)	t	p
ค่าคงที่	1.967		9.03**	.000
ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (X_3)	0.217	0.292	3.21**	.002
ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ (X_2)	0.195	0.225	2.22**	.027
การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา (X_1)	0.155	0.225	2.67**	.008
$R = .676, R^2 = .457, p = .000$				

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 แสดงว่า ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพด้านการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา มีอิทธิพลร่วมกันต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยด้านที่มีอิทธิพลสูงสุด คือ ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพและด้านการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างองค์ประกอบเหล่านี้กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6 เป็น .676 และองค์ประกอบเหล่านี้สามารถอธิบายความแปรปรวนการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6 ได้ร้อยละ 45.7

7. สรุปและอภิปรายผล

7.1 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 สามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

7.1 การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ การวัดประเมินผลการเรียนการสอน

7.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ

7.3 ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนา วิชาชีพ ด้านการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษามีอิทธิพลร่วมกันต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุด คือ ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมให้มีการ พัฒนาวิชาชีพและด้านการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่าง ปัจจัยเหล่านี้กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 เป็น .676 และปัจจัยเหล่านี้สามารถอธิบายความแปรปรวนการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ได้ร้อยละ 45.7

7.2 อภิปรายผล

7.2.1 การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ การวัดประเมินผลการเรียนการสอน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การวัดประเมินผลการเรียน การสอน เป็นกระบวนการตรวจสอบความรู้ ความสามารถและพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนตามมาตรฐานการ เรียนรู้ตัวชี้วัดของหลักสูตร เน้นการประเมินตามสภาพจริง เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการ สอน โดยสถานศึกษาจะต้องกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา จัดทำเอกสารหลักฐานการวัดและ ประเมินผลการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) ได้เสนอว่า การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน และการนิเทศการศึกษา เป็นขอบข่ายการ บริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่สำคัญ สอดคล้องกับแนวคิดของ ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2556) ได้เสนอว่า ขอบข่าย การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประกอบด้วย งานหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร งานบริหารหลักสูตร งานสื่อและนวัตกรรม งานวัดผลและประเมินผล งานนิเทศภายใน และงานส่งเสริมวิชาการ สอดคล้องกับผลการวิจัย ของ เศรษฐพงศ์ นันทิวศ์ (2563) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของการ บริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตดอยสามหมื่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 ผลการศึกษาพบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา รวมเฉลี่ยและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพภายใน ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา

7.2.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ การส่งเสริมให้ มีการพัฒนาวิชาชีพ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ เป็นกระบวนการพัฒนาครูให้มี

คุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของครูทั้งด้านการสอน การดำเนินโครงการ กิจกรรม การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีมีคุณธรรม จริยธรรมและมีความเป็นผู้นำ โดยผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนเพื่อพัฒนาวิชาชีพ สนับสนุนให้โอกาสบุคลากรได้พัฒนาตนเอง และมีกรณีศึกษาติดตามช่วยเหลือครูและประเมินผลงานอย่างมีระบบ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อไป สอดคล้องกับแนวคิดของ ไชยา ภาวะบุตร (2555) ได้เสนอว่า การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียน การบริหารหลักสูตรและการสอน การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากร และการพัฒนานักเรียน เป็นองค์ประกอบสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไกรวรรณ สาข่อฟ้า (2564) ที่ศึกษา เรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า องค์ประกอบองค์ความรู้ต้องส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้พัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน องค์ประกอบภาระหน้าที่ การให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร จัดทำหลักสูตรที่สนองความต้องการของผู้เรียน องค์ประกอบทักษะ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะในการ สื่อสารที่ดีเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกระดับ

7.2.3 ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา มีอิทธิพลร่วมกันต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยองค์ประกอบที่มีอิทธิพลสูงสุด คือ ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพและด้านการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นการสร้างวัฒนธรรมทางวิชาการ นับว่าเป็นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่สำคัญต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นบุคคลที่มีภาวะผู้นำ มีความรู้ความสามารถ ตลอดจนทักษะเทคนิควิธีการต่าง ๆ และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของครู ในการบริหารจัดการดำเนินงานวิชาการ ในด้านการเรียนการสอนในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ ตั้งแต่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมวิชาการ การพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการ ให้มีความรู้ความเข้าใจในงานวิชาการ สอดคล้องกับแนวคิดของ ไชยา ภาวะบุตร (2555) ได้เสนอว่า การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียน การบริหารหลักสูตรและการสอน การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรและการพัฒนานักเรียน เป็นองค์ประกอบสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการ สอดคล้องกับแนวคิดของ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2551) ได้เสนอว่า ด้านการจัดการโรงเรียน ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการสอนและด้านการบริหารตนเอง ทีมงานและชุมชน เป็นองค์ประกอบสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรรณกร โขมขุนทด (2562) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ได้แก่ การกำหนดพันธกิจ การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน การติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน การจัดการหลักสูตร และการนิเทศการสอน มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชลนิชา ศิลาพงษ์ (2564) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน และด้านการ

พัฒนาคุณภาพผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการพัฒนาครูและบุคลากรด้านวิชาการ และด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

8.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้โอกาสครูได้พัฒนาตนเองให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานวิชาชีพ

8.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน และเชื่อมปฏิสัมพันธ์ ที่ดีระหว่างกันผู้บริหาร ครูและนักเรียน

8.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และความเข้าใจในการ กำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างชัดเจน

8.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

8.2.1 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6

8.2.2 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6

8.2.3 ควรศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผล ต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6

9. กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บรรจบ บุญจันทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ขอขอบพระคุณ นางสาวกาญจนา เปรมภิรักษา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ที่ให้การช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล และผู้บริหารสถานศึกษาและครู วิชาการ ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ ในการตอบแบบสอบถามด้วยดี

10. เอกสารอ้างอิง

กมล ภู่งามเสริฐ. (2548). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เมธีทิปส์.
กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม* (พิมพ์ครั้งที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

- ไกรวรรณ สาข่อฟ้า. (2564). *สภาพและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ชลนิชา ศิลางษ์. (2564). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2556). *การบริหารงานวิชาการ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2555). *ภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษา*. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553). *การบริหารงานวิชาการ* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริม.
- รุจิรี ภู่อาระ และจันทราณี สงวนนาม. (2545). *การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
- รุ่ง แก้วแดง. (2545). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารยุคปฏิรูปการศึกษาผู้บริหารการศึกษามีอาชีพ*. กรุงเทพฯ : วี.ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น.
- รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ. (2551). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- _____. (2555). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน* (พิมพ์ครั้งที่ 6). สงขลา: บริษัทนำศิลป์โฆษณา จำกัด.
- วรรณกร โขมขุนทด. (2562). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สมาน อัสวภูมิ. (2553). *การบริหารการศึกษาสมัยใหม่* (พิมพ์ครั้งที่ 5). อุบลราชธานี: อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6. (2564). *แผนการพัฒนาศึกษาขั้นพื้นฐาน* (พ.ศ. 2563-2565) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 (ฉบับทบทวน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564. นครราชสีมา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการ บริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาตามกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจาย อำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สุรีย์พร ฟากพื่น. (2561). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงาน วิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1*. *วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 1(3) : 27-40.

เศรษฐพงศ์ นันทิงค์. (2563). *ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตดอยสามหมื่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา.

Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. New York: Harper & Row.

Hallinger, P. & Murphy, J. (1985). *Assessing the instructional management behavior of principals*. Chicago: The University of Chicago.

Kimbrough, R. B., & Nunery, M. Y. (1988). *Education administration: An introduction*. New York: Macmillan.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). *Determining sample size for research activities*. Educational and Psychological Measurement, 30(3) : 607-610.

Krug, F. (1992). Instructional leadership: A constructivist perspective. *Educational Administration Quarterly*. 28(3) : 430-443.

McEwan, E. K. (1998). *Seven steps to effective instructional leadership*. California: Corwin Press.

Weber, J. (2002). Instructional leadership: A composite working model. *The Bast of ERIC*. 91(1) : 22-33.